

(ร่าง)

ร่าง ณ วันที่ ๑๐ ส.ค. ๒๕๖๐ ชุด อพร.

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่
รวมทั้งการตรวจสอบและการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่
พ.ศ. ๒๕๖๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓๒ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
อุตสาหกรรมออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บ
ค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดราคาตลาดแร่ รวมทั้งการตรวจสอบและการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่
พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ราคาตลาดแร่” หมายความว่า ราคาที่มีการซื้อขายกัน โดยการกำหนดตลาดของแร่เป็นไปตาม
วิธีการกำหนดราคาตลาดของแร่ ตามประกาศฉบับนี้

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการพิจารณาราคาแร่และกำหนดราคาตลาดแร่ที่อธิบดีกรม
อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่แต่งตั้ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงราคาประกาศแร่
กำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เหมาะสมทันต่อสถานการณ์ และเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย

“ปี” หมายความว่า ปีปฏิทิน

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ รักษาการตามประกาศนี้ และให้มีอำนาจ
วินิจฉัยชี้ขาดเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศนี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ ให้เรียกเก็บตามชนิด สภาพร้อยละของโลหะหรือของ
สารประกอบในแร่ หรือลักษณะพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งตามอัตราค่าภาคหลวงแร่ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
แต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราร้อยละสามสิบของราคาตลาด

ข้อ ๖ สภาพร้อยละของโลหะหรือของสารประกอบในแร่หรือลักษณะพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง ของแร่
แต่ละชนิด ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ วิธีการกำหนดราคาตลาด การใช้อัตราแลกเปลี่ยนใน
การคำนวณราคาตลาด และวิธีการควบคุมการชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้กำหนดตามประกาศฉบับนี้

หมวดที่ ๒

ตลาดของแร่และอัตรแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ข้อ ๗ วิธีการกำหนดตลาดของแร่ ให้กำหนดตลาดที่มีการซื้อขายแร่ชนิดนั้นๆ ตามความเหมาะสมที่มีการซื้อขายสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ข้อ ๘ การกำหนดอัตรแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเพื่อคำนวณราคาตลาดของแร่ ให้กำหนดดังนี้

(๑) ให้ใช้อัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักระหว่างธนาคาร ล่าสุดจากธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตรแลกเปลี่ยนเงิน

(๒) ในกรณีที่ไม่มีถั่วเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากธนาคารพาณิชย์ที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทยอย่างน้อย ๓ แห่ง เป็นเกณฑ์ในการคำนวณอัตรแลกเปลี่ยนเงิน

หมวดที่ ๓

คณะกรรมการพิจารณาราคาแร่และกำหนดราคาตลาดแร่

ข้อ ๙ ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ แต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาราคาแร่และกำหนดราคาตลาดแร่” มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ๑) เสนอความเห็นเพื่อกำหนดตลาดของแร่
- ๒) เสนอความเห็นเพื่อกำหนดอัตรแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
- ๓) เสนอความเห็นเพื่อประกาศราคาแร่
- ๔) เสนอความเห็นเพื่อพิจารณาปรับปรุงการใช้ตลาดแร่ อัตรแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและการเปลี่ยนแปลงราคาตลาดของแร่ ให้เกิดความเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์
- ๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมาย

หมวดที่ ๔

การกำหนดราคาตลาดแร่

ข้อ ๑๐ ให้กำหนดราคาตลาดของแร่แต่ละชนิด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

๑๐.๑ แร่ดีบุก แร่ตะกั่ว และแร่สังกะสี
ให้ประกาศเป็นราคาต่อเมตริกตัน โดยถือราคาโลหะในแร่ตามตลาดของแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ เป็นราคาประกาศ

๑๐.๒ แร่ชนิดที่มีทั้งสติออกไซด์
ให้ประกาศเป็นราคาต่อเมตริกตัน โดยถือราคาตลาดของแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ เป็นราคาประกาศ

๑๐.๓ แร่ทองคำหรือเงิน

(ก) ให้ประกาศเป็นราคาต่อกรัมของทองคำหรือเงินบริสุทธิ์ โดยถือราคาตลาดของแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ เป็นราคาประกาศ

(ข) เมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกินหนึ่งบาทของทองคำหรือเงินบริสุทธิ์ให้ประกาศใหม่

๑๐.๔ แร่แทนทาลัมและแร่โคบอลต์ที่รวมกันอยู่

ให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งเมตริกตัน โดยถือราคาตลาดของแร่แทนทาลัมที่มีต้นตำลัมเพนตอกไซด์ในแร่ร้อยละสามสิบครึ่งหลังสุด โดยถือราคาในตลาดของแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ เป็นราคาประกาศ

๑๐.๕ ตะกรันที่มีโคลัมเบียมเพนตอกไซด์ หรือต้นตำลัมเพนตอกไซด์ หรือทั้งสองชนิดรวมกัน

(ก) ให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งเมตริกตันโดยถือราคาเฉลี่ยของแร่แทนทาลัมที่มีต้นตำลัมเพนตอกไซด์ในแร่ร้อยละสามสิบครึ่งหลังสุดโดยถือราคาในตลาดของแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ ซึ่งได้หักค่าถลุงตามเปอร์เซ็นต์ของต้นตำลัมเพนตอกไซด์ตามที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศกำหนด ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) สำหรับตะกรันที่มีต้นตำลัมเพนตอกไซด์ไม่เกินร้อยละห้าให้คิดราคาที่ร้อยละห้า

๒) สำหรับตะกรันที่มีต้นตำลัมเพนตอกไซด์เกินร้อยละห้าแต่ไม่เกินร้อยละแปดให้คิดราคาที่ร้อยละแปด

๓) สำหรับตะกรันที่มีต้นตำลัมเพนตอกไซด์เกินร้อยละแปดขึ้นไป ให้คิดราคาที่ร้อยละสิบสาม

๑๐.๖ โลหะแคดเมียม

ราคาโลหะแคดเมียม ให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งเมตริกตัน โดยถือราคาตลาดเฉลี่ยในรอบหนึ่งเดือนของโลหะแคดเมียมที่มีแคดเมียมไม่ต่ำกว่าร้อยละเก้าสิบเก้าจุดเก้าห้าโดยถือราคาในตลาดของแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ เป็นราคาประกาศ

๑๐.๗ แร่หินอ่อนและแร่หินประดับ

(ก) ราคาแร่หินอ่อนและแร่หินประดับ ให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งลูกบาศก์เมตร โดยให้ถือจากราคาถัวเฉลี่ยในรอบหนึ่งปีของราคาซื้อขายหินบล็อกของแร่หินอ่อนหรือแร่หินประดับ โดยถือราคาในตลาดของแร่ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ เป็นราคาประกาศ

๑๐.๘ แร่รัตนชาติ

(ก) ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศประเมินมูลค่าแร่รัตนชาติในแต่ละท้องที่ที่มีการออกประทานบัตรหรือพื้นที่ที่เคยมีประทานบัตร

การประเมินมูลค่าแร่ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเอามูลค่าเฉลี่ยของแร่รัตนชาติที่พึงทำเหมืองได้ในที่ดินหนึ่งไร่ในแต่ละท้องที่เป็นเกณฑ์ประเมิน หรือวิธีตามที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ

๑๐.๙ แร่ดินขาว

ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ประกาศประเมินราคาแร่ดินขาว โดยให้ถือเอาราคาถัวเฉลี่ยของผู้ซื้อแร่ดินขาวตามชนิดและคุณภาพและการใช้งาน หรือวิธีตามที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบ

๑๐.๑๐ แร่ชนิดอื่น

(ก) กรณีนำเข้าและส่งออก

ราคาแร่ชนิดอื่น นอกจากที่ระบุใน ๑๑.๑ ถึง ๑๑.๙ และแร่ที่มีกฎกระทรวงหรือประกาศกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้ประกาศเป็นราคาต่อหนึ่งเมตริกตัน ตามชนิดและสภาพของแร่ นั้น โดยให้ถือจากราคาถั่วเฉลี่ยที่ซื้อขายกัน ณ ด้านศุลกากรของประเทศไทย ครั้งหลังสุด

(ข) กรณีใช้ภายในประเทศ

สำหรับแร่ที่ผลิตขายเพื่ออุตสาหกรรม ประดิษฐ์กรรม หรือพลังงาน ภายในประเทศ นอกจากโลหกรรมให้ประกาศโดยให้ถือจากราคาถั่วเฉลี่ยที่ซื้อขายในประเทศของผู้ใช้แร่ตามชนิดและสภาพของแร่ นั้น

ข้อ ๑๑ เมื่อมีแร่ชนิดใดที่ไม่เคยมีราคาประกาศหรือไม่มีการซื้อขายมาก่อน ให้อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นผู้พิจารณากำหนดราคาประกาศแร่ นั้น

ข้อ ๑๒ หลักเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงราคาประกาศแร่ที่ระบุในข้อ ๑๐ ให้เป็นดังนี้

๑) เมื่อใดแร่ชนิดใดในสภาพใดที่ได้ประกาศราคาครั้งหลังสุดต่ำกว่าห้าร้อยบาทต่อหนึ่งเมตริกตัน มีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศไว้ในวันเกินร้อยละหก

๒) เมื่อใดแร่ชนิดใดในสภาพใดที่ได้ประกาศราคาครั้งหลังสุด ตั้งแต่ห้าร้อยบาทขึ้นไปจนถึงหนึ่งพันบาทต่อหนึ่งเมตริกตัน มีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศไว้ในวันเกินร้อยละห้า

๓) เมื่อใดแร่ชนิดใดในสภาพใดที่ได้ประกาศราคาครั้งหลังสุด ตั้งแต่หนึ่งพันบาทขึ้นไปจนถึงห้าพันบาทต่อหนึ่งเมตริกตัน มีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศไว้ในวันเกินร้อยละสี่

๔) เมื่อใดแร่ชนิดใดในสภาพใดที่ได้ประกาศราคาครั้งหลังสุด ตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไปจนถึงหนึ่งหมื่นบาทต่อหนึ่งเมตริกตัน มีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศไว้ในวันเกินร้อยละสอง ให้ประกาศใหม่

๕) เมื่อใดแร่ชนิดใดในสภาพใดที่ได้ประกาศราคาครั้งหลังสุด ตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทขึ้นไปจนถึงหนึ่งแสนบาทต่อหนึ่งเมตริกตัน มีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศไว้ในวันเกินร้อยละหนึ่ง ให้ประกาศใหม่

๖) เมื่อใดแร่ชนิดใดในสภาพใดที่ได้ประกาศราคาครั้งหลังสุด ตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไปจนถึงห้าแสนบาทต่อหนึ่งเมตริกตัน มีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศไว้ในวันเกินร้อยละศูนย์จุดสอง ให้ประกาศใหม่

๗) เมื่อใดแร่ชนิดใดในสภาพใดที่ได้ประกาศราคาครั้งหลังสุด ตั้งแต่ห้าแสนบาทต่อหนึ่งเมตริกตัน มีราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศไว้ในวันเกินร้อยละศูนย์จุดหนึ่ง ให้ประกาศใหม่

ทั้งนี้ มิให้ใช้หลักเกณฑ์นี้กับแร่ทองคำ แร่เงิน แร่หินอ่อน แร่หินประดับ และแร่รัตนชาติ

หมวดที่ ๕

วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่

ข้อ ๑๓ วิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ ให้กำหนดดังนี้

(๑) การชำระค่าภาคหลวงแร่ดิบๆ ให้เรียกเก็บตามส่วนเนื้อดิบๆที่แท้จริง โดยถือตามผลวิเคราะห์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือของโรงถลุงดิบๆ หรือสถาบันหรือหน่วยงานที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้วิเคราะห์

ในกรณีที่ยังมิได้ทำการวิเคราะห์แรติบูก ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีเนื้อดิบุกเจ็ดสิบสองส่วนใน ร้อยส่วน เว้นแต่แรติบูกรายใดที่มีหนังสือรับรองว่ามีเนื้อดิบุกไม่เกินห้าสิบส่วนในร้อยส่วน หรือไม่เกินสามสิบ ห้าส่วนในร้อยส่วน ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่าแรติบูกรายนั้น ๆ มีเนื้อดิบุกห้าสิบส่วนในร้อยส่วน หรือสามสิบห้า ส่วนในร้อยส่วน แล้วแต่กรณี

(๒) การชำระค่าภาคหลวงแร่แทนทาไลต์และแรโคลัมไบท์ที่รวมกันอยู่ ให้เรียกเก็บตามส่วน สารประกอบต้นตาลัมเพนตอกไซด์ โดยถือตามผลวิเคราะห์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือสถาบันหรือหน่วยงานที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้วิเคราะห์

ในกรณีที่ยังมิได้ทำการวิเคราะห์แรแทนทาไลต์และแรโคลัมไบท์ที่รวมกันอยู่ ให้ถือเกณฑ์ไว้ ก่อนว่า มีสารประกอบต้นตาลัมเพนตอกไซด์ไม่เกิน ยี่สิบส่วนในร้อยส่วน เว้นแต่แรดังกล่าวรายใด มีหนังสือ รับรองว่ามีสารประกอบต้นตาลัมเพนตอกไซด์ ไม่เกินยี่สิบส่วนในร้อยส่วน หรือไม่เกินสิบส่วนในร้อยส่วน ให้ ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่าแรรายนั้น ๆ มีสารประกอบต้นตาลัมเพนตอกไซด์ยี่สิบส่วนในร้อยส่วน หรือสิบส่วนใน ร้อยส่วนแล้วแต่กรณี

(๓) การชำระค่าภาคหลวงตะกรันที่มีโคลัมเปียมเพนตอกไซด์ หรือ ต้นตาลัมเพนตอกไซด์ หรือทั้งสองชนิดรวมกัน ให้เรียกเก็บตามราคาที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ ข้อ ๑๐.๕ โดยถือตามผลวิเคราะห์ สารประกอบต้นตาลัมเพนตอกไซด์ ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือสถาบันหรือหน่วยงาน ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้วิเคราะห์

ในกรณีที่ยังมิได้วิเคราะห์ตะกรันที่มีโคลัมเปียมเพนตอกไซด์ หรือ ต้นตาลัมเพนตอกไซด์ หรือ ทั้งสองชนิดรวมกันอยู่ ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อน ว่ามีสารประกอบต้นตาลัมเพนตอกไซด์สิบสามส่วนในร้อยส่วน เว้น แต่ตะกรันที่มีโคลัมเปียมเพนตอกไซด์หรือ ต้นตาลัมเพนตอกไซด์ หรือทั้งสองชนิดรวมกันอยู่ รายใดที่มีหนังสือรับรอง ว่ามีสารประกอบต้นตาลัมเพนตอกไซด์ไม่เกินแปดส่วน ในร้อยส่วนหรือไม่เกินห้าส่วนใน ร้อยส่วน ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่าตะกรันที่มีโคลัมเปียมเพนตอกไซด์หรือต้นตาลัมเพนตอกไซด์หรือทั้งสอง ชนิด รวมกันอยู่รายนั้น ๆ มีสารประกอบต้นตาลัมเพนตอกไซด์แปดส่วนในร้อยส่วนหรือห้าส่วนในร้อยส่วน แล้วแต่ กรณีนี

(๔) การชำระค่าภาคหลวงแร่ตะกั่ว ให้เรียกเก็บตามส่วนเนื้อตะกั่วที่แท้จริง โดยถือตามผล วิเคราะห์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือสถาบันหรือหน่วยงานที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้วิเคราะห์

ในกรณีที่ยังมิได้ทำการวิเคราะห์แร่ตะกั่ว ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีเนื้อตะกั่ว แปดสิบส่วนใน ร้อยส่วน เว้นแต่แร่ตะกั่วรายใดที่มีหนังสือรับรองว่ามีเนื้อตะกั่วไม่เกินหกสิบห้าส่วนในร้อยส่วน หรือไม่เกินห้า สิบส่วนในร้อยส่วน หรือไม่เกินสามสิบห้าส่วนในร้อยส่วน ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่าแร่ตะกั่วรายนั้น ๆ มีเนื้อตะกั่ว หกสิบห้าส่วน ในร้อยส่วน หรือห้าสิบส่วนในร้อยส่วน หรือสามสิบห้าส่วนในร้อยส่วน แล้วแต่กรณี

(๕) การชำระค่าภาคหลวงแร่สังกะสี ให้เรียกเก็บตามส่วนเนื้อสังกะสีที่แท้จริง โดยถือตามผล วิเคราะห์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือสถาบันหรือหน่วยงานที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้วิเคราะห์

ในกรณีที่ยังมิได้ทำการวิเคราะห์แร่สังกะสีให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีเนื้อสังกะสีห้าสิบส่วนใน ร้อยส่วน เว้นแต่แร่สังกะสีรายใดที่มีหนังสือรับรองว่ามี เนื้อสังกะสีไม่เกินสี่สิบส่วนในร้อยส่วน หรือไม่เกิน สามสิบส่วนในร้อยส่วน ให้ถือเกณฑ์ไว้ ก่อนว่าแร่สังกะสีรายนั้น ๆ มีเนื้อสังกะสีสี่สิบส่วนในร้อยส่วนหรือ สามสิบส่วนในร้อยส่วน แล้วแต่กรณี

(๖) การชำระค่าภาคหลวงแร่ทองคำ ให้เรียกเก็บตามส่วนเนื้อของทองคำบริสุทธิ์ โดยถือตามผลวิเคราะห์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือสถาบันหรือหน่วยงานที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้วิเคราะห์

ในกรณีที่ยังมิได้ทำการวิเคราะห์แร่ทองคำ ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีเนื้อทองคำบริสุทธิ์แปดสิบส่วนในร้อยส่วน เว้นแต่แร่ทองคำรายใดที่มีหนังสือรับรองว่ามีเนื้อทองคำบริสุทธิ์ไม่เกินห้าสิบส่วนในร้อยส่วน ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่าแร่ทองคำรายนั้น ๆ มีเนื้อทองคำบริสุทธิ์ห้าสิบส่วนในร้อยส่วน

(๗) การชำระค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์ ให้เรียกเก็บตามส่วนของสารประกอบทั้งสติกออกไซด์ (WO_3) ที่แท้จริงโดยถือตามผลวิเคราะห์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หรือสถาบันหรือหน่วยงานที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้วิเคราะห์

ในกรณีที่ยังมิได้ทำการวิเคราะห์แร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์ ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่ามีสารประกอบทั้งสติกออกไซด์ (WO_3) หกสิบห้าในร้อยส่วน เว้นแต่แร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์รายใดที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ออกหนังสือรับรองว่ามีสารประกอบทั้งสติกออกไซด์ (WO_3) ไม่เกินห้าสิบส่วนในร้อยส่วน หรือไม่เกินสามสิบห้าส่วนในร้อยส่วน ให้ถือเกณฑ์ไว้ก่อนว่าแร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์รายนั้น ๆ มีสารประกอบทั้งสติกออกไซด์ (WO_3) ห้าสิบส่วนในร้อยส่วน หรือสามสิบห้าส่วนในร้อยส่วนแล้วแต่กรณี

(๘) การชำระค่าภาคหลวงแร่หินอ่อนหรือแร่หินประดับ ให้เรียกเก็บตามปริมาณแร่ที่ผู้ถือประทานบัตรพึงจะได้จากการทำเหมืองในรอบระยะเวลาหกเดือนที่ผู้ถือประทานบัตรแสดงความจำนงว่าจะทำเหมือง

การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่หินอ่อน หรือแร่หินประดับ ให้เรียกเก็บล่วงหน้าก่อนการทำเหมืองเป็นรายปี ปีละสองงวด โดยให้ชำระงวดที่หนึ่งภายในวันที่ ๓๑ มกราคม และชำระงวดที่สองภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคมของปีนั้น

การแสดงความจำนงว่าจะทำเหมืองตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือแสดงเขตที่จะทำเหมืองและปริมาณของแร่ที่พึงจะได้จากการทำเหมืองในรอบระยะเวลาหกเดือน นับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคมของปีนั้น โดยยื่นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ในเวลาชำระค่าภาคหลวงแร่แต่ละงวด

ในกรณีที่ตรวจสอบพบว่าในรอบระยะเวลาหกเดือนที่ผู้ถือประทานบัตรแสดงความจำนงไว้ ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองได้ปริมาณของแร่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากที่แสดงความจำนงไว้ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่เพิ่มหรือคืนค่าภาคหลวงแร่ตามส่วนของปริมาณที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง แล้วแต่กรณี การคืนเงินค่าภาคหลวงแร่ให้ใช้วิธีหักกลบลบหนี้กับการชำระค่าภาคหลวงแร่ล่วงหน้าในงวดถัดไป

(๙) การชำระค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติเป็นรายปี โดยคิดตามเนื้อที่ที่ผู้ถือประทานบัตรแสดงความจำนงว่าจะทำเหมืองในปีนั้น

ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองเกินเขตที่ได้แสดงความจำนงไว้ภายในเขตประทานบัตร ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติสำหรับเนื้อที่ส่วนที่เกินจากเขตที่ได้แสดงความจำนงจะทำเหมืองด้วย

การแสดงความจำนงว่าจะทำเหมืองตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นหนังสือและแสดงเขตที่จะทำเหมืองในปีนั้นไว้ในเขตประทานบัตร และให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ในเวลาชำระค่าภาคหลวงแร่

การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติ ให้เรียกเก็บล่วงหน้าในแต่ละปี โดยให้ชำระภายในวันที่ ๓๑ มกราคมของปีนั้น หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้ทำเหมืองแร่รัตนชาติต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ โดยอาจผ่อนผันให้ชำระเป็นสองงวดโดยมีธนาคารเป็นผู้ค้ำประกันได้

ในกรณี แร่รัตนชาติที่ได้จากการขุดหาแร่รายย่อยและการร่อนแร่ ให้เรียกเก็บจากมูลค่าของแร่รัตนชาติที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด

ข้อ ๑๔ การชำระค่าภาคหลวงแร่จากการขุดหาแร่รายย่อยหรือการร่อนแร่ ให้ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อยหรือผู้แจ้งการร่อนแร่ แจ้งปริมาณแร่ที่ได้และชำระค่าภาคหลวงแร่ให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่และราคาประกาศที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด

ยกเว้น การชำระค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติที่ได้จากการขุดหาแร่รายย่อยให้ใช้ราคาประกาศแร่ร้อยละห้าสิบของราคาประกาศแร่ตามวรรคแรก และการชำระค่าภาคหลวงแร่รัตนชาติที่ได้จากการร่อนแร่ให้ชำระค่าภาคหลวงแร่ในอัตราร้อยละศูนย์

ข้อ ๑๕ ผู้ถือประทานบัตร ผู้รับใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย ผู้แจ้งการร่อนแร่ ผู้รับใบอนุญาตแต่งแร่ ผู้รับใบอนุญาตประกอบโลหกรรม หรือผู้รับใบอนุญาตครอบครองแร่กรณีพิเศษเฉพาะราย ให้ยื่นชำระค่าภาคหลวงต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ดังนี้

๑) แร่ที่กำหนดไว้ในประทานบัตรรวมถึงแร่อื่นที่เป็นผลพลอยได้จากการทำเหมืองให้ชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ครบถ้วนก่อนขนแร่ออกจากเขตเหมืองแร่

๒) แร่ที่เป็นผลพลอยได้จากการแต่งแร่หรือตะกั่วที่มีแร่ชนิดอื่นเจือปนอยู่ปริมาณที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กำหนด ให้ชำระค่าภาคหลวงแร่ให้ครบถ้วนก่อนขนแร่ออกจากเขตแต่งแร่หรือเขตโลหกรรม

๓) แร่ที่ได้จากใบอนุญาตครอบครองแร่ แร่ที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครองกรณีพิเศษเฉพาะราย แร่ที่ได้จากการขุดหาแร่รายย่อยหรือการร่อนแร่ ให้ชำระค่าภาคหลวงให้ครบถ้วนก่อนการขนแร่ออกไปซื้อขาย

การแจ้งปริมาณที่ขอชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้ตรวจสอบเอกสารรายงานที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี หากมีเหตุที่ควรสงสัยว่าการแจ้งปริมาณแร่ไม่ถูกต้อง ให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบก่อน ถ้าพบว่ามีปริมาณแร่ไม่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่จะเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ไม่เกินปริมาณที่ตรวจพบ

ในกรณีที่ยังไม่สามารถประเมินค่าภาคหลวงแร่ได้จนกว่าจะแต่งแร่หรือประกอบโลหกรรมแล้วเสร็จ ให้ผู้ขอชำระค่าภาคหลวงแร่ต้องวางเงินประกันหรือจะให้ธนาคารที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เห็นชอบเป็นผู้ค้ำประกันการชำระค่าภาคหลวงแร่โดยให้ครอบคลุมทุกชนิดแร่ตามปริมาณแร่แต่ละชนิดที่รวมกันอยู่ก่อนนำไปทำการแต่งหรือประกอบโลหกรรม แล้วแต่กรณี

หมวดที่ ๖

วิธีการประเมินการชำระภาคหลวงแร่

ข้อ ๑๖ การประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่ สำหรับแร่ทุกชนิดให้ใช้โดยวิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธี ดังนี้

(๑) การประเมินจากรายงานเอกสาร ได้แก่ รายงานการทำเหมืองตามมาตรา ๖๘ (๑๒) รายงานการซื้อ การขาย การเก็บ การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม และการใช้แร่ตามมาตรา ๑๐๑ รายงานการแต่งแร่ตามมาตรา ๑๐๗ รายงานการประกอบโลหกรรมตามมาตรา ๑๑๒ หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

(๒) การประเมินเชิงวิศวกรรม ได้แก่ การประเมินจากข้อมูลการใช้วัตุดิบเปิด เครื่องจักร พลังงานไฟฟ้าและน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในการทำเหมืองแร่ แล้วแต่กรณี

(๓) การประเมินจากค่าพลังงานไฟฟ้า

กรณีเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างที่ต้องผ่านกระบวนการโม่ บด และย่อยหิน ให้จัดเก็บจากเหมือง โดยนอกจาก (๑) แล้วให้ประเมินปริมาณที่จะชำระค่าภาคหลวงแร่จากค่าพลังงานไฟฟ้าของโรงโม่หินที่ใช้ในการโม่หินตามที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด ตามสำเนาใบเสร็จการชำระค่ากระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นหลักฐาน ทั้งนี้ปริมาณที่ขอชำระค่าภาคหลวงต้องสอดคล้องกับการผลิตของเหมือง

(๔) การประเมินจากภาพถ่ายที่ได้จากการทำงานของอากาศยานไร้คนขับ

กรณีเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ และเหมืองถ่านหิน ให้จัดทำภาพถ่ายจากอากาศยานไร้คนขับ โดยแสดงพื้นที่หน้าเหมืองที่ผลิตแร่ได้และปริมาณการผลิตให้สอดคล้องกับรายงานการทำเหมืองแร่ประจำเดือนนั้นๆ ทั้งนี้ให้แนบภาพถ่ายดังกล่าวมาพร้อมกับการชำระค่าภาคหลวงแร่ เว้นแต่การบันทึกภาพถ่ายไม่สามารถทำได้เนื่องจากสภาพภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย **(การประเมินเพื่อชำระค่าภาคหลวง ให้ไปดูในรายละเอียดอีกครั้งใน “ระเบียบกรมทรัพย์ปี ๒๕๔๕” ให้เขียนในแนวทางคล้ายๆ กัน เรื่องการชำระล่วงหน้า)**

(๕) การประเมินจากลักษณะโครงสร้างธรณีวิทยาของหินและความแตกร้าวของหิน

กรณีหินอ่อนและหินประดับ ให้ประเมินตัวคุณผลิตผล (Yield) เพื่อใช้ในการคำนวณปริมาณที่สามารถตัดบล็อกได้ จากปริมาตรที่รังวัดได้ในรอบระยะเวลาหกเดือน

(๖) การประเมินจากพื้นที่ทำเหมือง

กรณีแร่รัตนชาติ ให้ประเมินตามเนื้อที่เป็นแร่ที่ผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองในปีนั้น เศษของแร่ให้คิดเป็นหนึ่งไร่

(๗) วิธีการอื่นนอกเหนือจาก (๑) – (๖) ให้การประเมินเป็นไปตามวิธีที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด

หมวดที่ ๗

วิธีการตรวจสอบการชำระภาคหลวงแร่

ข้อ ๑๙ การตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ ให้ใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือหลายวิธี ดังนี้

(๑) การตรวจสอบสภาพทางธรณีวิทยาแหล่งแร่ ธรณีวิทยาโครงสร้าง การกำเนิดแร่ ชนิดของแร่และความสมบูรณ์ของแหล่งแร่

(๒) การตรวจสอบข้อมูลจากรายงานการทำเหมืองแร่ แผนผังโครงการทำเหมืองแร่ บัญชีชุดแร่ได้ บัญชีแต่งแร่ ข้อมูลการขอครอบครองแร่ บัญชีซื้อแร่ ข้อมูลจากผู้ซื้อแร่ รวมทั้งข้อมูลทางวิศวกรรมและเอกสารราชการอื่นใดหรือรายงานต่างๆ ที่เห็นสมควร กับปริมาณที่ชำระค่าภาคหลวงแร่

(๓) การตรวจสอบโดยการรังวัด ให้ตรวจสอบจากข้อมูลการรังวัดปริมาตรหน้าเหมือง ปริมาตรกองแร่ หิน ดิน ทรายที่เกิดจากทำเหมือง ซึ่งการรังวัดให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือหลายวิธีตามประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรังวัดกำหนดเขตค่าขอตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๔) การตรวจสอบโดยการชั่งน้ำหนัก ให้ตรวจสอบจากข้อมูลที่ได้จากการชั่งน้ำหนัก โดยการใช้เครื่องชั่งที่ได้รับการสอบเทียบและรับรองตามพระราชบัญญัติมาตราชั่งตวงวัด พ.ศ. ๒๕๔๒

(๕) การตรวจสอบค่าตัวคูณผลิตผล (Yield) สำหรับเหมืองหินอ่อนและหินประดับ ตามข้อ ๑๖ (๕) ให้ตรวจสอบโดยการรังวัดปริมาณหินหน้าเหมืองเทียบกับปริมาณหินที่เป็นรูปทรงได้ ในช่วงเวลาหนึ่งปีและให้ตรวจสอบเป็นรายปี

(๖) การตรวจสอบผลวิเคราะห์แร่ ให้ดำเนินการชักตัวอย่างแร่และวิเคราะห์หาองค์ประกอบในตัวอย่างแร่ เพื่อตรวจสอบการชำระค่าภาคหลวงแร่ด้วย

(๗) วิธีการอื่นนอกเหนือจาก (๑) – (๖) ให้การตรวจสอบเป็นไปตามวิธีที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด

ประกาศ ณ วันที่ X XXXX พ.ศ. ๒๕๖๐

Xxxxxxxxxxxxxxxxxx

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม